Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік
медицина университеті

Студенттің өзіндік жұмысы

Факультеті: Жалпы медицина

Кафедрасы: Қазақстан тарихы және қоғамдық-гуманитарлық пәндер мен психология педагогика кафедрасы

Дисциплина: Экономикалық теория негіздері

Тақырыбы: Қазақстандағы кәсіпкерліктің дамуы

Орындаған: Көбетаева Ақнұр , 102 “А”

Тексерген: Алпамысова Г.Қ

Жоспар

I.Кіріспе

II.Негізгі бөлім:

а) Кәсіпкерліктің заңдық аспектілері

ә) Шағын бизнес түрлері

Б) Қазақстанда қазіргі кезде кәсіпкерліктің даму деңгейі

III.Қорытынды

Кіріспе

Кәсіпкерлік – бұл бастамашыл қызмет:

- ✔ Таза табыс алуға бағытталған;
- ✔ Сұранысты қанағаттандыру жолы;
- ✔ Меншік мүлкіне негізделген;
- ✔ Кәсіпкердің атынан жүргізіледі;
- ✔ Кәсіпкердің мүліктік жауапкершілігімен жүзеге асырылады.

Кәсіпкерлік дегеніміз - меншік түрлеріне қарамастан, азаматтар мен заңды тұлғалардың, тауарларға сұранымды қанағаттандыру арқылы таза табыс табуға бағытталған қызмет.

- Кәсіпкерлік
  - Жекеше
    - Өзіндік
    - Бірлескен
  - Мемлекеттік
    - Жай серіктестік

Мемлекет кәсіпкерлік қызметтің еркіндігіне кепілдік береді және соны қорғау мен қолдауды қамтамасыз етеді.

"...Әркімнің кәсіпкерлік қызмет еркіндігіне, өз мүлкін кез келген заңды кәсіпкерлік қызмет үшін еркін пайдалануға құқы бар."

Қазақстан Республикасы
Конституциясы
1995 жыл, 30 тамыз

Қазақстан Республикасының жеке кәсіпкерлік субъектілерін 2006 жылғы 31 қаңтардағы № 124-III «Жеке кәсіпкерлер туралы» Заңы үлкен үш топқа бөледі :

- шағын кәсіпкерлік субъектілері
- орташа кәсіпкерлік субъектілері
- ірі кәсіпкерлік субъектілері

Шағын кәсіпкерлік субъектілері **– бұл жеке кәсіпкерлер және заңды тұлғалар, олардың 50 адамнан көп емес жұмысшылары бар және орташа актив құны (балансτа көрсетілген жеке кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың мүліктері) жылына 60 000 минималдық есеп көрсеткішінен аспайтын, 2010 жылы 84 780 000 теңгені құрады (активтердің максималды құнын есептеу оңай – 60 000 әрбір жылға республикалық бюджеттен занда бекітілген айлық есептік көрсеткішке көбейту керек, мысалы 2010 жылы ол 1 413 теңгені құрайды).**

Орташа кәсіпкерлік субъектілері –
заңды тұлғалық білімі жоқ жеке кәсіпкерлер, жұмысшыларының орташа жылдық саны елу адамнан кем емес және жеке кәсіпкерлікті жүзеге асыратын заңды тұлғалар, жұмысшыларының орташа жылдық саны екі жүз елу адамнан көп емес немесе орташа жылыдқ активтерінің құны 459.225.000 теңгеден артық емес (325 000 х әрбір жылға республикалық бюджеттен заңда бекітілген айлық есептік көрсеткіш мөлшерін тиісті қаржылық жылға көбейту).

Ірі кәсіпкерлік субъектілері – жеке кәсіпкерлікті жүзеге асыратын заңды тұлғалар, жұмысшыларының орташа жылдық саны елу адамнан жоғары немесе орташа жылдық активтерінің құны 459.225.000 теңгеден артық (325 000 артық х әрбір жылға республикалық бюджеттен заңда бекітілген айлық есептік көрсеткіш мөлшерін тиісті қаржылық жылға көбейту).

Кәсіпкерлік субъектілері

- Жеке және заңды тұлғалар
- Мемлекет
- Аумақтық-әкімшілік бөлімдер

Кәсіпкерлік қызметтің нысандары

- Трестер,
- концерндер
- синдикаттар
- Картелдер

- Акционерлік
- қоғамдар
- Холдинг-
- компаниялар
- Коопера-тивтер

Келешек кәсіпкер өзінің бизнес формасын таңдауы тиіс!

Бизнес- пайда табуға бағытталған әрекеттің, экономикалық қызметтің бір түрі, жеке кәсіпкердің не фирманың іскерлік қызметі.

Жеке кәсіпкерлік дегеніміз – бұл жеке тұлғалардың азаматтардың өзінің меншігіне негізделген және азаматтардың атынан соларды тәуекелге баруымен және солардың (мүліктік) жауапкершілігімен жүзеге асырылатын, табыстабуға бағытталған бастамашыл қызметі.

- *Жеке кәсіпкерлік*
- *түрлері*

- ***Ерлі-зайыпты адамдардың кәсіпкерлігі***
  - ***Ерлі-зайыптылардың ортақ біріктірілген меншік мүлкіне негізделумен жүзеге асырылады***

- ***Отбасылық кәсіпкерлік***
  - ***Шаруа (фермерлік) қожалықтың ортақ біріктірілген меншік мүлкіне немесе жекешелендірілген тұрғын үйді ортақ біріктірілген меншіктенуге негізделумен жүзеге асырылады***

- ***Қарапайым серіктестік***
  - ***Ортақ үлестік меншік мүлкіне негізделумен жүзеге асырылады***

Қазақстан Республикасында кәсіпкерліктің ахуалы мен дамыту проблемалары

Қазақстан Республикасындағы шағын және орта кәсіпкерлік жаппай және айтарлықтай қарқынды құбылыс болды. Тіркелген жалпы шағын және орта кәсіпкерлік суъектілері санындағы белсенді. Шағын және орта кәсіпкерлік суъектілерінің үлесі 2005-2009 жылдары 68-69% тұрақты деңгейде болып келді.

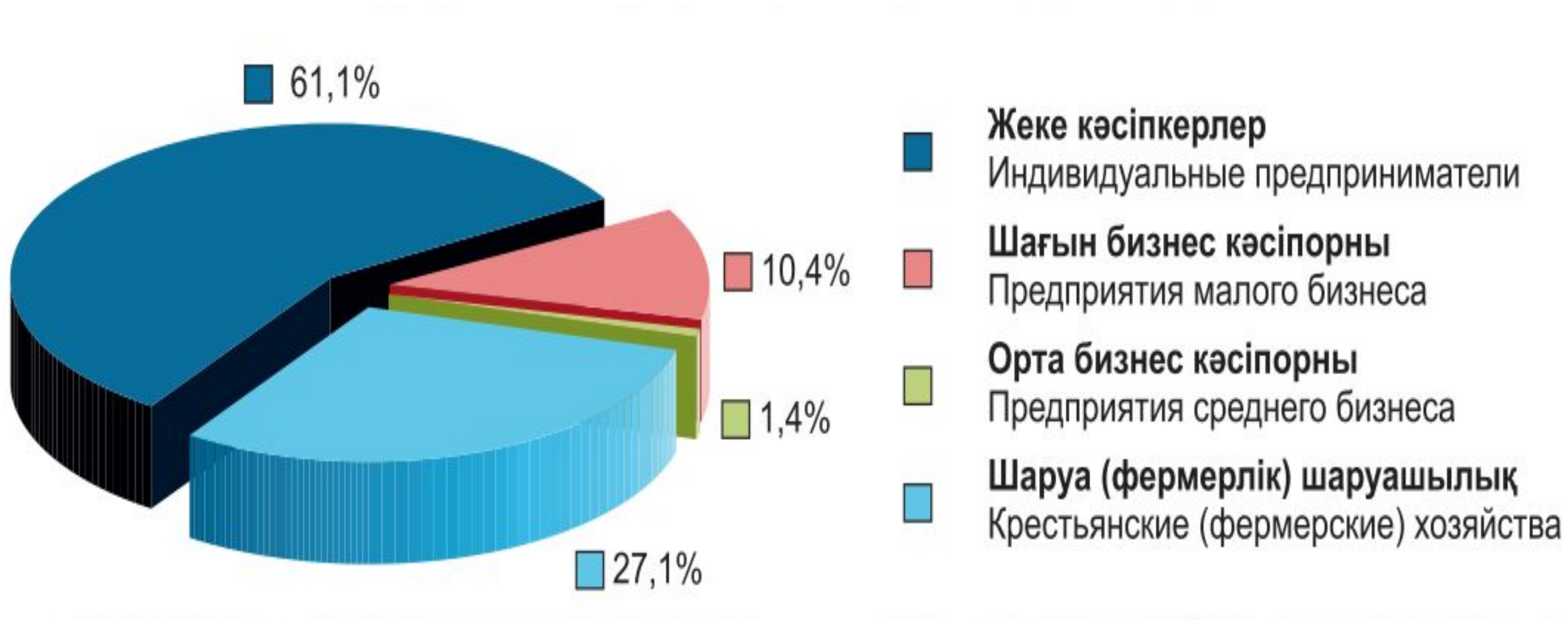

Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлікті дамыту және қолдау бағдарламалары

DAMU

ФОНД РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Қазақстан Республикасындағы шағын кәсіпкерлік субъектілерінің қалыптасуы мен экономикалық өсуін ынталандыру және шағын бизнесті қолдауға бағытталатын мемлекеттің қаржы қаражатының тиімді пайдаланылуын жақсарту мақсатында, 1997 жылы **«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ** құрылды.

Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлікті дамыту және қолдау бағдарламалары

«Даму» Қоры Қазақстан Республикасында шағын және орта кәсіпкерлікті дамыту бойынша жеделдетілген шаралардың бағдарламасына сәйкес, шағын кәсіпкерлікті төмендегі бағдарламаларды іске асыру жолымен қолдауды жүзеге асырады:

- жобалық қаржыландыру және лизинг;
- Қазақстанда шағын несие беру жүйесін дамыту бағдарламасы;
- шағын және орта бизнестің екінші деңгейдегі банктерден алатын несиелеріне кепілдік беру

«...Еңбек етуші халықтың 60 % - ы шағын және орта бизнесте жұмыс істеген кезде Қазақстан тұрақтылыққа қол жеткізетін болады...»

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаев

Қорытынды

Нарықтық жағдайларда тек ірі кәсіпкерлікпен ғана айналысуға болады, шағын кәсіпкерлік өмір сүруге қабілетсіз деген пікір бар. Тарих көрсетіп отырғандай, шындығына келгенде, шағын бизнес ірі бизнеспен табысты түрде бәсекелесуде, себебі ол дағдарыс жағдайларында анағұрлым икемді, анағұрлым ұтқыр, анағұрлым тұрақты болып келеді және үнемі түрде дамып отыруға қабілетті. Бүгінде Қазақстанда еңбекке жарамды белсенді тұрғындардың әрбір бесіншісі шағын және орта бизнесте еңбек етуде. Олардың шамамен алғанда тең жартысы – жеке кәсіпкерлер. Ал барлық тіркелген кәсіпорындар мен кәсіпкерлердің 90% артық бөлігі шағын және орта бизнес секторына тиесілі болып келеді. Бұл тұрғыда біз орташа әлемдік көрсеткіштермен бір деңгейде келеміз.

Біздің еліміз үшін шағын бизнесті дамыту – ең бір басты міндеттердің бірі. Шағын бизнесжұмыссыздықтың азаюына, нарықты отандық тауар туғызады, бәсекелестік ортаны қалыптастырады. Жалпы ішкі өнімге және ел бюджетіне әсер етеді. Ең бастысы,шағын бизнес қоғамның тұрақтылық негізі ретінде

ортаншы класты құрудың платформасы болып табылады.

Пайдаланған әдебиеттер:

- С. Әкімбеков, А.С. Баймұхаметова, У.А Жанандаров Экономикалық теория. Оку құралы. Жалпы редакция С. Әкімбековтікі. — Астана: 2002 жыл.
- Жатқанбаев Е. “Аралас экономика негіздері” А., “Қаржы -қаражат”, 1996 жыл
- Куликов Л. “Основы экономияеской теории” схема-конспект (қазақ тілінде) 1994кс”.Оқу құралы.А. Эк., 1995 жыл
- www.wikipedia.kz сайтынан